

točavzni samogli prav lahko domazhe shito poshtahtiti, bres de bi jim treba bilo, ptujih plemenov napraviti si. Ptuje shitne plemena se v nafhi semlji kmalo svershejo in od leta do leta slabji prihajajo; tega nam kashe ptuja ppheniza, ki se is otoka f. Helene dobiva, jezhmen is Nampte, i. t. d.

Tudi per reji shivine ni vselej potreba, de bi ptuje plemena v deshélo vodili, zhe se le skerbno na to pasi, de se med domazho nar lepfhi in imenitnifhi sa rejo ohrani; ravno taka se tudi s shitam godí. Imenovan uženik nam osnani po svojih vezhletnih skufnjah, in pravi, de je nar gotovshi fredstvo domazhe shito poshtahtiti to le:

Poifhi na svoji njivi tisti kraj, kjer nar lepfhi klasovje vidish, in odlozhi ga od drusiga per shetvi, de ga bofsh posébej omlatil; po mlatvipa odberi od tega sopet nar boljshii in nar lepfhi sernje sa prihodno setev. Zhe bofsh 3 ali 4 leta saporedama takó ravnal, si bofsh takó shlahtniga shita pridelal, de ga bo veselje viditi in shitni kupzi se bodo tergali sa-nj. Ne mifli pa, de bi mogel per temu ravnjanju svojo njivo bolj gnojiti, kakor jo po navadi gnojish, obdeluj in gnoji jo po stari navadi; na tako visho bo shito vedno dobriga serna oftalo, zhe bi ravno vtegnilo, prihodnizh v slabji semljo priti.

S tem ravnjanjam fo si umetni Anglijani veliko shitnih plemenov napravili, od kterih ptuzi miflio, de so nove forte, in které jim po prav dragi zeni prodajajo.

Tudi per naš umni kmetovavzi takó she dolgo ravnajo, ki le to bolji sernje, kakor per naš pravijo: „serne is kota“ — sa feme odlozhujejo; mislim pa, de nafhi kmetje vunder to fhe takó ne obrajtajo, kakor gré.

Naj tedaj nafhi kmetovavzi te vezhlétnje skufnje gori imenovaniga uženika posnemajo in k svojmu pridu obernijo; v malih letih se bodo preprizhali, koliko vezh od sedaj jim bodo njih njive dobizhka donefle, zhe bodo od leta do leta po tem pravilu na tanjko ravnali! —

Travnik, na ktérnu némshka detela she 21 lét rafte.

Ako gresh, ljubi moj bravez, v Latermanovo f-hodishe poleg Ljubljane, bodesh koj per sazhetku imenovaniga f-hodisha na levi strani, memo kteřiga tudi velika zeſta v Terſt pelje, travnik vidil, na ktérnu lepa némshka (luzernska) detela rafte. Vlastnik tega travnika s kofhnjo detele zelo poléte do posne jeseni takó ravná, de jo vedno le en kof nasprot pokosí, ter jo svoji shivini poklada; komej je pa na sadnjimu konzu pokoshena bila, je sopet na pervim konzu toliko sraſla, de je sa drugo kofhnjo pripravna, in takó dalje.

Ljubljanzhani se od refnize mojih besedí ravno

sedaj lahko preprizhajo, kér je na pervimu konzu imenovaniga travnika she v drugizh detela tako velika, de jo bodo samogli kmalo kofiti.

Ta travnik mi je she davnaj takó dopadil, de sim uni dan stariga gosp. Malizha, ki je vlastnik tega travnika, poprafhal: kako dolgo ta lepa detela she tukaj stoji? „21 lét! — mi prijasno odgovorí in pravi, de jo je dolgo zhafa po fhtirikrat ali zlo po pétkrat na leto kofil, nekaj lét fém pa po trikrat. Vsako leto — mi na dalje pravi — sim puſtil travnik jefen v deshevnu vremenu, ali pa v sazhetku ali pa pri konzu sime, kader je bil she s fnegam pokrit, s gnojnizo is ferilnikov (sekretov) poshkropiti. Ta gnojiza s deshem ali fneshnizo smeshana, mu je prav dobro teknila, fizer bi mu prehuda vtegnila biti.“

To so besede v kmetishtvu svédeniga gosp. Malizha, které nashim bravzam tukaj osnanim, in které poterdijo, kar so gospod — o — v 8 in 9 listu nafnih Noviz od némshke detéle pisali. S vefeljem sim tudi v Kukovi fhtazuni flifhal, de so tukaj letaf na to perporozhvanje prav veliko tega semena prodali. De se pa nobeden teh, ki so némshko detelo vefjali, kafal ne bo, mu je imenovani Malizhov travnik shiv porok, ako je le semlja sa-njo pripravna.

Dr. Bleiweis.

Šembilja.

(Na dalje.)

Tóde ni bila zadosti radovednim vražam in učenostim udanim Gerkam sama Šembilja; imeli so se druge vedeže, orakejne po imenu, které so v manjšiu rečeh za svet poprašovali. K tému jo je perpihal vsak imeniten Gerk v svojih dvomih. Ni je bilo vojske začete, ni ga bilo miru sklenjeniga, ni bila dana nova postava, preden se ni imenitni orakej zaslišal. Pópi, kteři so per tih vražních vedežih služili, so urno vidili, kake lepe dobičke bi si od radovedniga ljudstva lahko pridobiti vtegnili; zatorej so drage in žlahtne darove, které so samo bogatinci prinesti zamogli, od sleherniga terjali, kteři se je ondi hotel posvetovati. Razun tega so pa še drugi dobiček dosegli; vedili so namreč, de prosto ljudstvo to nar bolj obrajta, kar ne pozná, in to v nar veči časti ima, komur se približati ne sme. Tudi ti pópi so bili večidel najemniki, in so ravno takó zvito prerokvali, kakor Šembiljski. Skorej vsi odgovori so se lahko na dvojno razlagali.

V radovednosti in v vražah obojniga ljudstva so našli zadnjič še drugi pópi svoj všakdanji kruh v tem, de so iz letanja ptičev in drobú bogovam v daritev zaklane živine prerokvali. Zdravi drob so deržali za srečno znamenje, posebno so bile pljuča prav na tanjko pregledane. Včasi je goljufija clo tako deleč ſla, de so terdili, zaklana živina serca nima, kar je bilo strašno znamenje. Pa ne samo neúmne, tudi neusmiljene so te vražebile. Pošten Gerk, Cimon po imenu, je mogel umreti, pa zakaj? zato — kér so mravlje kri zaklana živine na njegovo nogo nosile. V vojski in sovražtvu so čenčali prihodne reči iz živinskiga žolča, kér je sovražtvu grenjkó, ko žolč. Kako škodljivo zaúpanje so Gerki v te vraže stavili,